

בתענית

דבר השווה לכל נפש

אידיש

גליון פז + שנה ב
פרשת ויקרא
תשפ"ה

פרשת ויקרא

תוכן הדרוש

- [א] לשון הפסוקים. / השראת השכינה אויף די וואס האלטן זיך קליין. / די בחינת ענוה פון די אבות. / די דריי בחינות אפר - מה - תולעת.
- [ב] ביאור מאחז"ל: כל מקום שאתה מוצא גדולתו של הקדוש ברוך הוא. / די עיקר בחינת קרבן. / עיקר בריאת העולם וועגן די בחינת אמת.
- [ג] די התקרבות פון משה און אהרן צו די משכן. / א טעם אויף די קליינע 'א' פון ויקרא. / דורך שמיירת שבת קומט צו די בחינת 'אמת'. / מאד מאד צריך לזיזה. / די עבודת ענוה ביי משה רבינו - ויקרא משה. / די קליינע 'א' פון ויקרא איז מרמז צו בחינת שבת.
- [ד] פשט אין פסוק 'אדם כי יקריב מקם'. / פשט אין פסוק 'צפונה לפני ד'.

ושחט אותו על ירך המזבח צפונה לפני ה' וגו'² ער זאל שחט'ן די קרבן נעבן די זייט פון די מזבח אויף צפון זייט - פארן אייבערשטן וגו'.

השראת השכינה אויף די וואס האלטן זיך קליין

הנה עיקר בריאת העולם היתה בכדי להיות לזיך בתחתונים (תנחומא נשא פט"ז)¹

[א]

לשון הפסוקים

אדם כי יקריב מקם קרבן לה' וגו'² א מענטש פון אייך וועט מקריב זיין א קרבן וגו'.

אדם כי יקריב מקם קרבן לה' וגו'.
ושחט אותו על ירך המזבח צפונה לפני ה' וגו'.
הנה עיקר בריאת העולם היתה בכדי להיות לזיך בתחתונים (תנחומא נשא פט"ז)¹, בחינת השראת השכינה שהוא על גמולי רוח,

א. במדרש שם: באתי לגני אחותי כלה, אמר רבי שמואל בר נחמן בשעה שברא הקב"ה את העולם נתאהו שיהא לו דירה בתחתונים כמו שיש בעליונים.

די עיקר בריאת העולם איז געווען דער באשעפער זאל האבן א דירה אויף די וועלט, בחינת השראת השכינה שהוא על גמולי רוח וואס דאס מיינט א בחינה פון השראת השכינה אויף די מענטשן וואס האלטן זיך קליין,

א. די לשון הפסוקים זענען: ויקרא אל משה ונדבר ד אליו מאהל מועד לאמר. דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם אדם כי יקריב מקם קרבן להשם מן הקהמה מן הבקר ומן הצאן תקריבו את קרבנכם.
ב. ווייטער אין פסוק יא' שטייט: ושחט אתו על ירך המזבח צפנה לפני ד' ונקחו בני אהרן הפהנים את דמו על המזבח סביב.
ג. אזוי שטייט אין מדרש: אמר רבי שמואל בר נחמן [אזוי האט ר' שמואל בר נחמן געזאגט] בשעה שברא הקב"ה את העולם [אינדערצייט ווען דער אייבישטער האט באשאפן די וועלט] נתאהו שיהא לו דירה בתחתונים כמו שיש בעליונים [האט ער געגלסט אז ער זאל האבן א וואוינונג אויף די וועלט אזוי ווי ער האט אין די אויבערשטע וועלט].

פארווארט

כ"ק ארמו"ר מטאהש ברענגט אין זיין ספר עבודת עבודה (חלק שיחות קודש) בשם זיין זיידען זייע זייע או דערפאר פירט מען זיך צו עסן הייסע עסנווארג אין שבת, וואס כאטש אינדערואכן קען דאס עסן הייסע עסן שארן צום גענוגט, איז אבער שבת אנדערש זוי הייסער אלץ חשובער.

איז טאהשער רבי מסביר די טעם ווייל שבת איז אויסגעשפרייט די 'אור' און די קדושה פון שבת און די נאנצע וועלט, און די ווארימקייט גייט אריין אין די שבתדיגע מאבלים און פארדעם אין דא א ספעציעלע השיבות צו עסן הייסע מאבלים און שבת.

אין די קומענדיגע תורה גייט אונז דער בת עין מגלה זיין א ענליכע געדאנק אין די גרויסקייט פון שבת אז דורך היסן שבת קומט אריין אין אונז די בחינה פון ענוה וואס דורך דעם איז דער מענטש זוכה צו השראת השכינה און דורך דעם קען דער מענטש זוכה זיין צו א בחינה פון א גאולה בכלליו ובפרטיות. מתנה טובה יש לי בכית גני ושבת שמה, לך הודיעים.

ברכת מזל טוב

להרה"ח בנן של קדושים, ידו רב לו בהרבעת התורה וחסידות, ומסור בלב ונפש למען תורתו של רבינו, הרבני הנגיד ר' שמואל הילפערין שליט"א

לרגל נישואי בתו למזל טוב.

יעזור הש"ת שיזכה לרות רוב נחת מנוח זה ומכל יוצאי חלציו, וזכותו הגדול של רבינו יעמוד לו להצליח בכל דרכיו, אכ"ר.

בְּחִינַת עֲנָה וְשִׁפְלוּת.

וּכְמֵאמֹר הַכְּתוּב (דברים ז, ז) 'לֹא מִרְבֵּכֶם חֶשֶׁק ה' בְּכֶם כִּי אַתֶּם הַמַּעֲט מִכָּל הָעַמִּים, וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ וְ"ל (חולין פט.) שְׂאֵתֶם מִמְעֵיטִים עֲצֵמֵיכֶם לְפָנָי, הֵינּוּ בְּחִינַת עֲנָה.

וְלֹא הָיָה עֵינֵךְ חֶשֶׁק ה' רַק בְּאַבּוֹתֵינוּ, כְּמֵאמֹר הַכְּתוּב (דברים י, טו) 'רַק בְּאַבּוֹתֶיךָ חֶשֶׁק ה', כִּי הָאֲבוֹת הָיָה לָהֶם בְּחִינַת עֲנָה בְּאַמְתָּ.

שֶׁהֵבִינוּ הָאֲמֵת הָאֵד שְׁכָל הַגְּדוּלָּה שֶׁנָּתַן לָהֶם ה' הָיְתָה מִתְּחִלַּת חֲנֻם בְּלִבָּד.

וּכְמֵאמֹר חז"ל (שם) אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִתְּתִי גְּדוּלָּה לְאַבְרָהָם אָמַר 'וְאֹנְכִי עֶפְרָא וְאַפְרָ' (בראשית יח, כז).

נִתְּתִי גְּדוּלָּה לְמֹשֶׁה אָמַר 'וְנַחֲנּוּ מֹה' (שמות טו, ז).

נִתְּתִי גְּדוּלָּה לְדָוִד אָמַר 'וְאֹנְכִי תוֹלַעַת וְלֹא אִישׁ' (תהלים כב, ז).

וְלֹא רָמְזוּ רַבּוֹתֵינוּ וְ"ל בְּאַמְרָם (מגילה לא.) כָּל מְקוֹם שֶׁאַתָּה מוֹצֵא גְּדוּלָּתוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֵׁם אֶתָּה מוֹצֵא עֲנֻתְנוֹתוֹ,

בְּחִינַת עֲנָה וְשִׁפְלוּת וּוְאֵס דָּאס אִיז דִּי בְּחִינָה פֿון עֵנָה און זיך קליין האלטן.

וּכְמֵאמֹר הַכְּתוּב (דברים ז, ז) 'לֹא מִרְבֵּכֶם חֶשֶׁק ה' בְּכֶם כִּי אַתֶּם הַמַּעֲט מִכָּל הָעַמִּים' און אזוי ווי עס שטייט אין פסוק 'נישט צוליב וואס איר (די יתד) זענען אסאך האט דער אייבישטער געגלוסט אין ענק – ווייל עטס זענטס די ווייניגסטע (אין די צאל) פון אלע פעלקער, וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ וְ"ל (חולין פט.) שְׂאֵתֶם מִמְעֵיטִים עֲצֵמֵיכֶם לְפָנָי און חז"ל האבן גע'דרשנ'ט אויף די ווערטער פון די פסוק 'כִּי אַתֶּם הַמַּעֲט' אז דאס מיינט צו זאגן 'ענק מאכטס ענק קליין פאר מיר', הֵינּוּ בְּחִינַת עֲנָה וּוְאֵס דָּאס מיינט די בְּחִינָה פֿון עֵנָה.

דִּי בְּחִינַת עֲנָה פֿון דִּי אַבּוֹת

וְלֹא הָיָה עֵינֵךְ חֶשֶׁק ה' רַק בְּאַבּוֹתֵינוּ און דערפאר איז געווען די עיקר ווילן פונעם באשעפער נאר אין אונזערע עלטערן – די אבות הקדושים, כְּמֵאמֹר הַכְּתוּב (דברים י, טו) 'רַק בְּאַבּוֹתֶיךָ חֶשֶׁק ה' אזוי ווי עס שטייט אין פסוק 'נאר אין דיניע עלטערן האט דער אייבישטער געגלוסט'.

כִּי הָאֲבוֹת הָיָה לָהֶם בְּחִינַת עֲנָה בְּאַמְתָּ ווייל די אבות האבן באמת געהאט די בְּחִינָה פֿון עֵנָה, שֶׁהֵבִינוּ הָאֲמֵת הָאֵד שְׁכָל הַגְּדוּלָּה שֶׁנָּתַן לָהֶם ה' הָיְתָה מִתְּחִלַּת חֲנֻם בְּלִבָּד ווייל זיי האבן פארשטאנען די אמת ווי אזוי די גאנצע גדולה (גרויסקייט) וואס דער אייבישטער האט זיי געגעבן איז געווען נאר א מִתְּחִלַּת חֲנֻם (א אומזיסטע מתנה).

דִּי דְרִי בְּחִינּוֹת אֶפְרָ - מֹה - תוֹלַעַת

וּכְמֵאמֹר חז"ל (שם) אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: נִתְּתִי גְּדוּלָּה לְאַבְרָהָם אָמַר 'וְאֹנְכִי עֶפְרָא וְאַפְרָ' (בראשית יח, כז) און אזוי אונזערע חכמים זאגן: דער אייבישטער האט געזאגט: איך האב געגעבן גרויסקייט פאר אברהם האט ער געזאגט (וואס בין איך חשוב) איך בין געווען ווערד צו זיין 'עֶפְרָ' (זאמד) ביי די מלחמה מיט די קעניגן און 'אַפְרָ' (אש) ווען נמרוד האט מיר אריינגעווארפן אין קאלך אויווען.

נִתְּתִי גְּדוּלָּה לְמֹשֶׁה אָמַר 'וְנַחֲנּוּ מֹה' (שמות טו, ז) איך האב געגעבן גרויסקייט פאר משה האט ער געזאגט 'און וואס בין איך ווערד'.

נִתְּתִי גְּדוּלָּה לְדָוִד אָמַר 'וְאֹנְכִי תוֹלַעַת וְלֹא אִישׁ' (תהלים כב, ז) איך האב געגעבן גרויסקייט פאר דוד המלך האט ער געזאגט 'און איך בין חשוב ווי א ווארעם און נישט ווי א מענטש'.

[ב]

בִּיאור מֵאֲחוּז"ל: כָּל מְקוֹם שֶׁאַתָּה מוֹצֵא גְּדוּלָּתוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא

וְלֹא רָמְזוּ רַבּוֹתֵינוּ וְ"ל בְּאַמְרָם (מגילה לא.) כָּל מְקוֹם שֶׁאַתָּה מוֹצֵא גְּדוּלָּתוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֵׁם אֶתָּה מוֹצֵא עֲנֻתְנוֹתוֹ און דאס איז וואס חז"ל האבן מרמז געווען מיט דאס וואס זיי האבן געזאגט 'עעדע פלאץ וואס דו טרעפסט אז עס שטייט אין די תורה די גרויסקייט פונעם באשעפער דארט וועסטו אויך טרעפן די 'עניוּת' (דאס קליינהאלטן) פונעם באשעפער'.

פירוש שבכל מקום שאתה מוצא שהשירה הקדוש ברוך הוא שכינתו וגדולתו, אין זה אלא מקום שיש שם בחינת עדע פלאץ וואס דו טרעפסט אז דער באשעפער האט געמאכט רוען זיין שכינה און גרויסקייט, אין זה אלא מקום שיש שם בחינת ענוה באמת פנ"ל איז דאס נישט נאר אין א פלאץ וואס עס איז דא ווי אויבענדערמאנט באמת א בחינה פון ענוה.

כמו האבות הנ"ל שהיה להם בחינת 'אמת' אזוי ווי די אויבענדערמאנטע אבות וואס האבן געהאט די בחינה פון אמת, ראשי תיבות אפר מה תולעת' וואס די ווארט 'אמת' איז די ראשי תיבות פון אפר מה תולעת, ועל ידי זה השיגו בחינת 'חשק' און דורכדעם האבן זיי דערגרייכט די בחינה פון חשק, ראשי תיבות של חמשים שערי קדושה' וואס די ווארט 'חשק' איז די ראשי תיבות פון חמשים שערי קדושה וואס מיינט צו מרמז זיין אז דורך ענוה קומט מען צו אז די בחינה פון חמשים שערי קדושה.

די עיקר בחינת קרבן

וזהו עיקר בחינת קרבן און דאס איז די עיקר בחינה פון א קרבן, נוטריקון קרב-נ' וואס די ווארט קרבן איז צוזאמגעשטעלט פון די צוויי ווערטער קרב-נ', שמוקרב עצמו לבחינת נ' שערי קדושה דאס מיינט ער ברענגט זיך נאנט צו ענוה וואס איז די נ' שערי קדושה, שזהו עיקר החשק של ה' וואס דאס איז די עיקר חשק (גלוסטונג) פונעם באשעפער.

עיקר בריאת העולם וועגן די בחינת אמת

ולכוננה זו היתה עיקר בריאת העולם' און צו די כוונה איז געווען די עיקר בריאת העולם. ומרומז בפסוק 'ברא אלהים את' סופי תיבות אמת און ס'איז מרומז אינעם פסוק 'ברא אלהים את' וואס די סופי תיבות איז 'אמת'.

מרמז שעיקר בריאת העולם היתה בשביל בחינת אמת דאס קומט צו מרמז זיין אז די עיקר בריאת העולם איז געווען וועגן די בחינת אמת, אפר מה תולעת וואס אמת איז די ראשי תיבות פון די דריי בחינות אפר מה תולעת, כנגד אברהם משה דוד וואס דאס איז מרמז צו אברהם משה דוד וואס האבן געזאגט די דריי דערמאנטע לשונות, בחינת חשק וואס ענוה איז די בחינה פון חשק, בחינת ענוה וואס די עיקר חשק איז

פירוש שבכל מקום שאתה מוצא שהשירה הקדוש ברוך הוא שכינתו וגדולתו, אין זה אלא מקום שיש שם בחינת ענוה באמת פנ"ל.

כמו האבות הנ"ל שהיה להם בחינת אמת, ראשי תיבות אפר מה תולעת, ועל ידי זה השיגו בחינת חשק, ראשי תיבות של חמשים שערי קדושה.

וזהו עיקר בחינת קרבן, נוטריקון קרב-נ', שמוקרב עצמו לבחינת נ' שערי קדושה, שזהו עיקר החשק של ה' ולכוננה זו היתה עיקר בריאת העולם.

ומרומז בפסוק 'ברא אלהים את' סופי תיבות אמת, מרמז שעיקר בריאת העולם היתה בשביל בחינת אמת, אפר מה תולעת.

כנגד אברהם משה דוד, בחינת חשק, בחינת ענוה

ב. ועיין עוד מש"כ רבינו בפרשת בחקתי ד"ה אם בחקתי (הב'): וזהו כל מקום שאתה מוצא גדולתו של הקב"ה שם אתה מוצא ענותנותו (מפילה לא א), שלכאורה קשה, שבתחלה אמר כל מקום משמע שלכל הוא בכל התורה כולה, ואחר כך אמר דבר זה כתוב בתורה ושנוי בנביאים ומשולש בכתובים, משמע בדרך פרט רק ב' מקומות אלו. אך נוכל לומר שזהו הכוונה, שהגמרא מפרש היכן הוא המקום שיכולים להשיג משם גדולת הבורא ברוך הוא, ומפרש הגמרא שזה אי אתה מוצא רק על ידי בחינת ענוה, וזהו כל מקום שאתה מוצא גדולתו של הקב"ה, פירוש אם תראה אדם שמשגיג גדולת הבורא יתברך, שם אתה מוצא ענותנותו, פירוש שמתמא היה בזה האדם בתחלה בחינת ענוה ושפלות באמת.

ג. שהם לשונות הענוה שאמרו אברהם משה ודוד.
ד. שעל ידי הענוה חשק ה' בהם כדלעיל, ובחינת חשק היא חמשים שערי קדושה.
ה. ר"ל בחינת הענוה שהיא המקום להשראת שכינתו יתברך, היא היתה עיקר כוונת הבריאה לעשיית דירה בתחתונים היינו השראת השכינה בתחתונים.
ו. שאמרו לשונות ענוה אלו.

ד. וואס זענען די אויבענדערמאנטע לשונות פון ענוה וואס אברהם און משה און דוד האבן געזאגט.
ה. וואס די ווארט 'חשק' איז מרומז אינעם אויבענדערמאנטן פסוק 'כך באבותיך חשק ד'.'
ו. וואס דורך די מידת הענוה האט דער אייבישטער געגלוסט אין זיי און איז געווען די בחינה פון 'חשק', און די בחינה פון חשק איז די בחינה פון חמשים שערי קדושה.
ז. דאס מיינט צו זאגן אז וועגן די בחינת ענוה וואס דאס איז וועגן וואס דער באשעפער מאכט רוען זיין שכינה אויף די וועלט, וואס די עיקר רצון פון באשעפער איז דאך געווען צו האבן א א וואוינונג אויף די וועלט.

צו די בחינה פון ענוה, **לְקַרֵב עֲצָמוֹ לְבַחֲיַת בִּינָה זִיךְ**
צו דערענטערן צו די בחינה פון בִּינָה, **בַּחֲיַת נ' שְׁעָרֵי**
קְדוּשָׁה פְּנ"ל וואס ענוה איז ווי אויבען דערמאנט די
בחינה פון חֲמִשִּׁים שְׁעָרֵי קְדוּשָׁה.

[ג]

די התקרבות פון משה און אהרן צו די משכן

ובבחינות אלו נתקרבו משה ואהרן למשכן און מיט
די בחינות איז משה און אהרן נתקרב געווארן צון די
בחינות פון די משכן.

היינו אצל אהרן נאמר (ויקרא טו, ג) **'בְּזֹאת יָבֵא אֶהְרֹן**
[אֶל הַקֹּדֶשׁ] בְּפָר' וְגו' ווייל ביי אהרן שטייט אין
פסוק **'בְּזֹאת - מִיט דאס (די בחינה פון 'זאת') זאל אהרן**
אריינקומען צו די הייליגקייט מיט א 'פר' וְגו', היינו
בְּזֹאת מְרַמֵּז לְבַחֲיַת הַשֶּׁקֶל ווייל די ווארט 'זאת' איז
מרמז צו די בחינה פון 'חֶשֶׁק' (ענוה), **כִּי 'זֹאת' גִּמְטְרִיא**
'חֶשֶׁק' ווייל די ווארט 'זאת' איז בגמטריא 'חֶשֶׁק'.

לְקַרֵב עֲצָמוֹ לְבַחֲיַת בִּינָה, **בַּחֲיַת נ' שְׁעָרֵי קְדוּשָׁה פְּנ"ל.**
ובבחינות אלו נתקרבו משה ואהרן למשכן.
היינו אצל אהרן נאמר (ויקרא טו, ג) **'בְּזֹאת יָבֵא אֶהְרֹן וְגו'** **בְּפָר'**
וְגו', היינו בְּזֹאת מְרַמֵּז לְבַחֲיַת חֶשֶׁק, כִּי זֹאת גִּמְטְרִיא חֶשֶׁק.
'בְּפָר' מְרַמֵּז לְבַחֲיַת 'אֶפֶר' שְׂאֵמֶר אֲבָרְהֶם אֲבִינוּ ע"ה,
פִּירוּשׁ שֶׁבְּבַחֲיוֹת אֵלּוּ בַּחֲיַת עֲנוּה בְּאֵמֶת 'בְּזֹאת יָבֵא אֶהְרֹן
אֶל הַקֹּדֶשׁ דְּיוֹקָא.

וְגַם אֶצֶל מֹשֶׁה נֶאֱמָר (סוף פרשת פקודי, שמות מ, לה) **'יֵלֵא יָכוֹל**
מֹשֶׁה לְבֹא אֶל אֱהֱל מוֹעֵד' וְגו', היינו שְׁעַל יְדֵי גוֹדֵל הַכְּנֻעָה
וְשִׁפְלוּת שְׁהָיָה לְמֹשֶׁה יָרָא לְנִשְׁת אֶל אֱהֱל מוֹעֵד לְבַחֲיַת
קְדוּשָׁה כּוֹז שְׁהָיָה שֵׁם הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה'.
ובעבור זאת נאמר תיבף **'וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה' בְּאֶל"ף זְעִירָא,**
מְרַמֵּז שֶׁבְּשִׁבְלֵי בַּחֲיַת א' זְעִירָא בַּחֲיַת קְטָנוֹת בַּחֲיַת
הַכְּנֻעָה שְׁהָיָה לְמֹשֶׁה,

ז. עין תנחומא בפרשתו פ"א: משה שאמר לו הקב"ה עשה לי משכן, ועמד ונודדו ועשה משכן, והיה עומד מבחוץ שהיה מתירא לבא אל אהל מועד שנאמר (שמות מ, לה) 'ולא יכול משה לבא אל אהל מועד'. אמר הקב"ה אינו דין שמשעה שעשה את המשכן יהא עומד מבחוץ ואני מבפנים, אלא הרניו קורא אותו שיכנס, לפיכך כתיב 'ויקרא אל משה'.

'בְּפָר' מְרַמֵּז לְבַחֲיַת 'אֶפֶר' שְׂאֵמֶר אֲבָרְהֶם אֲבִינוּ ע"ה די פסוק זאגט ווייטער מיט וואס אהרן איז
אריינגעקומען צו די קדושה - **'בְּפָר' וְגו'** וואס די ווארט **'בְּפָר'** איז מרמז צו די בחינה **'אֶפֶר'** וואס אברהם
אבינו האט געזאגט¹.

פִּירוּשׁ שֶׁבְּבַחֲיוֹת אֵלּוּ בַּחֲיַת עֲנוּה בְּאֵמֶת 'בְּזֹאת יָבֵא אֶהְרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ' דְּיוֹקָא דאס מיינט אז דווקא ווען מען האט
באמת דווקא די בחינות פון ענוה דעמאלסט איז **'בְּזֹאת יָבֵא אֶהְרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ'** קען מען אריינקומען צו די קדושה.

וְגַם אֶצֶל מֹשֶׁה נֶאֱמָר (סוף פרשת פקודי, שמות מ, לה) **'יֵלֵא יָכוֹל מֹשֶׁה לְבֹא אֶל אֱהֱל מוֹעֵד' וְגו'** און אויך ביי
משה שטייט סוף פאריגע פרשה 'און משה האט נישט געקענט קומען אין אהל מועד', **היינו שְׁעַל יְדֵי גוֹדֵל**
הַכְּנֻעָה וְשִׁפְלוּת שְׁהָיָה לְמֹשֶׁה יָרָא לְנִשְׁת אֶל אֱהֱל מוֹעֵד דאס מיינט אז צוליב די גרויסע אונטערטעניגקייט
און זיך האלטן קליין וואס משה רבינו האט געהאט האט ער מורא געהאט אריינצוגיין אינעם אהל מועד,
לְבַחֲיַת קְדוּשָׁה כּוֹז שְׁהָיָה שֵׁם הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה צו אזא הייליגע בחינה פון קדושה וואס דארט (אין אהל
מועד) איז געווען די השׂרָאָת הַשְּׂכִינָה.

א טעם אויף די קליינע 'א' פון ויקרא

ובעבור זאת נאמר תיבף **'וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה' בְּאֶל"ף זְעִירָא** און דערפאר שטייט גלייך אין פסוק די ווארט
'וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה' מיט א קליינע 'א', מְרַמֵּז שֶׁבְּשִׁבְלֵי בַּחֲיַת א' זְעִירָא בַּחֲיַת קְטָנוֹת בַּחֲיַת הַכְּנֻעָה שְׁהָיָה
לְמֹשֶׁה ווייל דאס קומט צו מרמז זיין אז וועגן די קליינע 'א' וואס ווייזט אויף די בחינה פון זיך קליינהאלטן

ח. ווי עס שטייט 'וְאֶלְכִי עִפֹר וְאֶפֶר'.
ט. און מדרש תנחומא (בפשתו פ"א) שטייט: משה שאמר לו הקב"ה עשה לי משכן [און ער איז געבליבן שטיין אינדרויסן] שהיה מתירא לבא אל אהל מועד ונודדו ועשה משכן [אזי ער אויפגעשטאנען און געמאכט א משכן]. והיה עומד מבחוץ [און ער איז געבליבן שטיין אינדרויסן] שהיה מתירא לבא אל אהל מועד שנאמר (שמות מ, לה) 'ולא יכול משה לבא אל אהל מועד' [ווייל ער האט מורא געהאט אריינצוקומען אינעם אהל מועד אזי ווי עס שטייט אין פסוק 'און משה האט נישט געקענט אריינקומען אינעם אהל מועד']. אמר הקב"ה אינו דין שמשעה שעשה את המשכן יהא עומד מבחוץ ואני מבפנים [האט דער אייבישטער געזאגט ס'איז נישט גערעכט אז משה וואס האט געמאכט די משכן זאל שטיין פון דרויסן און אויך זאל שטיין אינעווענדיג]. אלא הרניו קורא אותו שיכנס [נאר אויך הויף אים ער זאל אריינקומען]. לפיכך כתיב 'ויקרא אל משה' [וועגן דעם שטייט אין פסוק 'ויקרא אל משה'] .

א בחינה פון הכנעה וואס איז געווען צו משה, על ידי זך 'יְדַבֵּר ה' אֵלָיו, דורכדעם איז געווען וואס די פסוק זאגט 'און דער אייבישטער האט גערעדט צו אים', שְׁנַתִּיחַד אֵלָיו הַדִּיבּוּר אז דער אייבערשטענס דיבור איז געווען נאר צו אים.

דורך שְׁמִירַת שְׁבַת קוּמַט מַעַן צו די בחינת 'אָמַת'

ועל ידי שְׁמִירַת שְׁבַת כְּרָאוּי יְכוּלִים לְהַשִּׁיג בְּחִינַת אָמַת הַנִּלְאָ און דורך שמירת שבת קען דער מענטש זוכה זיין צו צוקומען צו די אויבענדערמאנטע בחינה פון אמת.

וְזֶהוּ שְׂאֵמְרוּ רְבוּתֵינוּ ז"ל (שבת קיח): אֶלְמָלָא שְׁמָרוּ יִשְׂרָאֵל שְׁתֵּי שְׁבָתוֹת כְּהִלְכָתוֹן מִיַּד הָיוּ נִגְאָלִין און דאס איז וואס חז"ל האט געזאגט 'אויב די יודן וואלטן געהאלטן צוויי שבתות אזוי ווי די הלכה וואלטן זיי גלייך אויסגעלייזט געווארן, כִּי עַל יְדֵי שְׁמִירַת שְׁבַת כְּרָאוּי הִגִּיעוּ לְבְחִינַת אָמַת ווייל דורך האלטן שבת ווי אזוי מען ברורך זענען זיי צוגעקומען צו די בחינה פון אָמַת, בְּחִינַת חֲשֵׁק הַנִּלְאָ וואס 'אָמַת' איז די אויבענדערמאנטע בחינה פון חֲשֵׁק, בְּחִינַת בִּינָה וואס איז די בחינה פון בִּינָה, בְּחִינַת חִירוֹת וואס די בְּחִינַת בִּינָה איז א בחינה פון חִירוֹת, בְּחִינַת גְּאוּלָּה וְיִשׁוּעָה וואס איז א בחינה פון גְּאוּלָּה וְיִשׁוּעָה.

וְלָכֵן אַחַר קִבְּלַת הַתּוֹרָה כָּל זְמַן שְׁשִׁמְרוּ יִשְׂרָאֵל אֶת הַשְּׁבָת כְּרָאוּי לֹא הִיָּתָה יְכוּלָה שׁוּם אֹמְהָ וְלִשְׁוֹן לִשְׁלוֹט בָּהֶם און דערפאר נאך קִבְּלַת הַתּוֹרָה ווי לאנג די יודן

האבן געהאלטן די שבת ווי עס ברורך צו זיין האט נישט קיין שום פאלק און שפראך געקענט געוועלטיגן אין זיי, עַד שֶׁקִּלְקְלוּ בְּבְחִינַת שְׁבַת בִּזְזוּ דִּי יוֹדוּן הַאֲבָן שַׁאֲדָן גַּעמֵאכְט די הייליגקייט פון די בחינה פון שבת, וְיִצְאוּ מִן הָעַם לְקָלוֹט (שמות טז, כז) און ווי עס שטייט אין פסוק אז די יודן זענען ארויסגעגאנגען קלייבן מן אין שבת, מִיַּד 'וַיָּבֵא עֲמֶלְק' (שם יז, ח)⁹ און גלייך נאכדעם שטייט 'וַיָּבֵא עֲמֶלְק' – 'און עמלק איז געקומען'.

שְׁבָא לָהֶן בְּחִינַת גַּסוּת הַרוּחַ בְּחִינַת עֲמֶלְק ווייל דורך די חילול שבת זענען די יודן צוגעקומען צו די בחינה פון גאוה, בְּחִינַת אֵל אַחֲרָיִךְ וואס עמלק איז די קליפה פון גאוה וואס איז די בחינה פון אֵל אַחֲרָיִךְ (פרעמדער אפגאט), 'וַיִּלְחָם בְּיִשְׂרָאֵל' וגו' און צוליב דעם האט עמלק מלחמה געהאלטן מיט די יודן, כִּינֵן שֶׁקִּלְקְלוּ בְּבְחִינַת שְׁבַת כְּנִלְאָ וויבאלד זיי האבן שַׁאֲדָן גַּעמֵאכְט די בחינה פון שבת.

על ידי זך 'יְדַבֵּר ה' אֵלָיו, שְׁנַתִּיחַד אֵלָיו הַדִּיבּוּר. ועל ידי שְׁמִירַת שְׁבַת כְּרָאוּי יְכוּלִים לְהַשִּׁיג בְּחִינַת אָמַת הַנִּלְאָ.

וְזֶהוּ שְׂאֵמְרוּ רְבוּתֵינוּ ז"ל (שבת קיח): אֶלְמָלָא שְׁמָרוּ יִשְׂרָאֵל שְׁתֵּי שְׁבָתוֹת כְּהִלְכָתוֹן מִיַּד הָיוּ נִגְאָלִין, כִּי עַל יְדֵי שְׁמִירַת שְׁבַת כְּרָאוּי הִגִּיעוּ לְבְחִינַת אָמַת⁹, בְּחִינַת חֲשֵׁק הַנִּלְאָ, בְּחִינַת בִּינָה, בְּחִינַת חִירוֹת¹⁰, בְּחִינַת גְּאוּלָּה וְיִשׁוּעָה.

וְלָכֵן אַחַר קִבְּלַת הַתּוֹרָה כָּל זְמַן שְׁשִׁמְרוּ יִשְׂרָאֵל אֶת הַשְּׁבַת כְּרָאוּי לֹא הִיָּתָה יְכוּלָה שׁוּם אֹמְהָ וְלִשְׁוֹן לִשְׁלוֹט בָּהֶם, עַד שֶׁקִּלְקְלוּ בְּבְחִינַת שְׁבַת, וְיִצְאוּ מִן הָעַם לְקָלוֹט (שמות טז, כז), מִיַּד 'וַיָּבֵא עֲמֶלְק' (שם יז, ח)⁹.

שְׁבָא לָהֶן בְּחִינַת גַּסוּת הַרוּחַ בְּחִינַת עֲמֶלְק, בְּחִינַת אֵל אַחֲרָיִךְ, 'וַיִּלְחָם בְּיִשְׂרָאֵל' וגו', כִּינֵן שֶׁקִּלְקְלוּ בְּבְחִינַת שְׁבַת כְּנִלְאָ.

ח. ראה עוד מש"כ רבינו בפרשת שמיני ד"ה א"י ע"ד זה: ובחינת אמ"ת כיון שהיא מדה שביעית של ה"ג מדות, לכן נקראת בחינת שב"ת והוה שאמרו חז"ל (יהושעמא דמאי פ"ד ה"א) אפילו עם הארץ מתיירא לשקר בשבת וכו', כי שבת הוא מדה שביעית הנקראת אמ"ת כנ"ל.

ט. עיין זוה"ק ח"ב פג"א א [בפירושו מתוק מדבש ספ]: תא חזי מה כתוב (ויקרא כ"ג) 'וקדשתם את שנת החמשים שנה וקראתם דרוך בארץ' [הנה שנת החמשים היא סוד הבינה]. מהמא נפק חירו כלכלא [כי כל ענין החירות שורשה מבינה וממנה נשפעת]. ובגין דנפקא מניה חירו, אורייתא דנפקת מניה אקרי חירו.

י. ר"ל שהגאוה שבשבת היא מחמת שע"י השבת יכולים להשיג בחינת ענוה - אמת, שע"י הענוה יש בחינת חשק שהוא חמשים שערי קדושה - בחינת בינה, שהיא בחינת חירות וגאולה.

יא. שבת קיח ב. אמר רב יהודה אמר רב אלמלי שמרו ישראל שבת ראשונה לא שלטה בהן אומה ולשון, שנאמר 'ויהי ביום השביעי יצאו מן העם לקלוט' וכתבי בתריה 'ויבא עמלק'.

יב. עיין זוה"ק ח"א כט, א. ולא אית בכלהו לטייא כעמלק, דאיהו חזיאי בישא אל אחר וכמשי"כ רבינו לעיל ריש פרשת בשלח ש'עמלק' בגימטריא 'אל אחר'.

9. דאס מיינט צו זאגן אז די בחינה פון 'גאולה' וואס איז דא אין שבת (ווי עס שטייט אין גמרא אֶלְמָלָא שְׁמָרוּ יִשְׂרָאֵל שְׁתֵּי שְׁבָתוֹת כְּהִלְכָתוֹן מִיַּד הָיוּ נִגְאָלִין) איז וועגן ווייל אין שבת קען מען צוקומען צו די בחינה פון ענוה און 'אמת' (איפר - מה - ת'ולעת, ווייל דורך די ענוה איז דא די בחינת פון 'חשק' וואס דאס איז די בחינה פון חֲשֵׁק וְיִשׁוּעָה וואס דאס איז א בחינה פון חִירוֹת וגאולה.

יא. אזוי שטייט אין גמרא (שבת קיח ב.) אמר רב יהודה אמר רב [רב יהודה האט געזאגט אין נאמען פון רב] אלמלי שמרו ישראל שבת ראשונה לא שלטה בהן אומה ולשון [אויב די יודן וואלטן געהיט די ערשטע שבת וואלט נישט געוועלטיגט אין זיי קיין שום פאלק און שפראך]. שנאמר 'ויהי ביום השביעי יצאו מן העם לקלוט' [אזוי עס שטייט אין פסוק 'און עס איז געווען אין די זיבעטע טאג זענען ארויסגעגאנגען פונעם פאלק צו קלייבן מן]. וכתבי בתריה 'ויבא עמלק' [און עס שטייט גלייך נאכדעם 'און עמלק איז געקומען'].

יב. און אזוי שרייבט דער בת עין אויבן אפנאג פרשת בשלח אז 'עמלק' איז בגימטריא 'אל אחר'.

מאד מאד צריך ליהנה

לכן מאד מאד צריך ליהנה שיהיה כל עבודתו לה' בפתר או דערפאר דארף א מענטש זיין זייער געווארנט אז זיין גאנצע עבודה פארן באשעפער זאל זיין באהאלטן, בלתי לה' לבדו נאר פארן אייבערשטן אליין, בלי שום פניה של התפארות חס ושלום און אן קיין שום נייגונג זיך צו גרויסהאלטן חס ושלום, והודאת בני אדם אדער אז מענטשן זאלן אים לויבן דערפאר, רק בלתי לה' לבדו באמת נאר פארן באשעפער באמת אליין.

די עבודת ענוה ביי משה רבינו - ויקרא משה

וכן היתה עבודת משה רבינו ע"ה שהיתה כל עבודתו בפתר^ג און אזוי איז אויך געווען די גאנצע עבודה פון משה רבינו אז זיין זיין עבודה זאל זיין באהאלטן.

ומרומו בפסוק ויקרא אל משה און ס'איז מרומז אין די פסוק ויקרא אל משה, פירוש שמשוה חיבר בחינת ויקרא אל בחינת משה די פסוק מיינט צו זאגן אז משה רבינו האט באהאפטן די בחינה פון ויקרא צו די בחינה פון משה, ושני התיבות ויקרא משה ביחד עולה גימטריא בפסוק און די צוויי ווערטער ויקרא משה איז צוזאמען בגמטריא די ווארט בפסוק דאס מיינט אז זיין עבודה איז געווען בפסוק - באהאלטן.

די קליינע א' פון ויקרא איז מרמז צו בחינת שבת

גם ויקרא אל משה, באל"ף זעירא שהיא בחינת יו"ד קטנה שבאותיות אויך וואס די ווארט ויקרא שטייט מיט א קליינע א' וואס איז אזוי ווי די אות י' וואס איז די קלענסטע פון די אותיות, וכשנחלף יו"ד במקום א' זעירא עולה כל הג' תיבות ויקרא אל משה גימטריא שבת און ווען אונז וועלן טוישן די א' פון ויקרא מיט א י' וועלן די דריי ווערטער ויקרא אל משה זיין בגמטריא ווי די ווארט שבת, לרמוז שהיה למשה בחינת בפסוק וואס דאס קומט צו מרמז זיין אז משה רבינו האט געהאט אין זיין עבודה איז געווען אין די בחינה פון בפסוק אז נאר דער באשעפער זאל עס זעהן און ער זאל נישט צוקומען צו גאווה, בחינת שבת בשלימות וואס דאס איז די בחינה פון שבת בשלימות (די פארקערטע פון גאווה).

[ד]

פשט אין פסוק אדם כי יקריב מכם

ואמר הכתוב אדם כי יקריב מכם קרבן לה' און די פסוק זאגט אונז אז א מענטש וועט מקריב זיין מכם (פון ענק) א קרבן צום אייבערשטן, פירוש שעל ידי בחינת מכם וייל דורך די בחינה פון מכם, במ"ם סתומה שעולה ת"ר פינעף וואס די ווארט מכם שטייט מיט א ענדער מ"ם וואס איז ווי באקאנט אין ספרי קבלה אין א'ם בגימטריא

ג. ראה להלן ריש פרשת וילך מה שמבאר רבינו כי משה רבינו ולא היה תיקון בחינת הוד בשלימות, ולא היה עבודתו לשום בחינת הודית פון אדם כלל וכלל, עיי"ש

לכן מאד מאד צריך ליהנה שיהיה כל עבודתו לה' בפתר, בלתי לה' לבדו בלי שום פניה של התפארות חס ושלום והודאת בני אדם, רק בלתי לה' לבדו באמת. וכן היתה עבודת משה רבינו ע"ה שהיתה כל עבודתו בפתר^ג. ומרומו בפסוק ויקרא אל משה, פירוש שמשוה חיבר בחינת ויקרא אל בחינת משה, ושני התיבות ויקרא משה ביחד עולה גימטריא בפתר. גם ויקרא אל משה, באל"ף זעירא שהיא בחינת יו"ד, קטנה שבאותיות, וכשנחלף יו"ד במקום א' זעירא עולה כל ה' תיבות ויקרא אל משה גימטריא שבת. לרמוז שהיה למשה בחינת בפסוק, בחינת שבת בשלימות. ואמר הכתוב אדם כי יקריב מכם קרבן לה', פירוש שעל ידי בחינת מכם, במ"ם סתומה שעולה ת"ר פינעף גימטריא סתם.

ג. ראה להלן ריש פרשת וילך מה שמבאר רבינו כי משה רבינו ע"ה תיקון בחינת הוד בשלימות, ולא היה עבודתו לשום בחינת הודית בני אדם כלל וכלל, עיי"ש.
ד. עיין שער ההקדמות (פב ב) ביאור אותיות אלפא ביתא דא"ק בכ"ה והואיל ואתא לידן, נבאר סדר חשבון אותיות אלף ביתא דא"ק בכ"ד וכו', כי הנה א"ק, הם, שלש אותיות הראשונה, אדחים, ושניה, של עשרות, ושלשית, של מאות, וכן עד"ו, בשאר אותיות האלפ"א בית"א הנו', ונמצא כי אות ת' של דמ"ת, היא ד' מאות ואת כ' פשוטים של הל"ך, היא חמש מאות ואת ס' סתומה של ט"ם, היא ו' מאות, ואת נ' פשוטה ושל זע"ן, היא ז' מאות ואת ח' פשוטה, של חס"ף הוא ח' מאות ואת י' פשוטה, של טצ"ץ, הוא ט' מאות, הרי שבכל כ"ו אותיות של אלפ"א בית"א עם הפסולות, הם, ט' אדחים, וט' עשרות, וט' מאות.

זעקס הונדערט, גימטריא סתֵר און לויט די גימטריא איז די ווארט 'מִכְס' בגימטריא ווי די ווארט 'סתֵר'.

שִׁיחָה כָּל עֲבוֹדַת הָאָדָם בְּסִתֵּר בְּחִינַת עֲנוּה בְּלִי הַתְּפָאֲרוֹת כָּלל וְכָלל און דאס קומט צו מרמז זיין אז די גאנצע עבודה פונעם מענטש זאל זיין באהאלטן מיט די בחינה פון עֲנוּה (זיך קליינהאלטן) אן קיין שום זיך בארימען – אינגאנצן אינגאנצן נישט, **עַל יְדֵי זֶה יִגִּיעַ לְבַחֲנֵת קֶרֶב און דורכדעם וועט ער אנקומען צו די בחינה פון קֶרֶב, בְּחִינַת קֶרֶב-נ' וואס קֶרֶב איז די בחינה פון קֶרֶב-נ', לְהִתְקַרֵּב לְבַחֲנֵת בִּינָה זיך צו דערנענטערן צו די בחינה פון בִּינָה, בְּחִינַת חֲשֵׁק הַנִּלְוֵי די אויבענדערמאנטע בחינה פון 'חֲשֵׁק'.**

פשט אין פסוק 'צפונה לפני ד'

'וְשָׁחַט אוֹתוֹ עַל יָרֵךְ הַמִּזְבֵּחַ צְפוֹנָה לְפָנֵי ה' עס שטייט ווייטער אין פסוק **'עַר זֶל שַׁחֲטִין דִּי קֶרֶב נֶעֱבֵן דִּי זַיִט פֿון די מזבח אויף צפון זייט - פארן אייבערשטן'.**

פִּירוּשׁ 'צְפוֹנָה' מִרְמֵז לְבַחֲנֵת יִרְכָא שְׁמַאלָא בְּחִינַת הוֹד וואס 'צְפוֹנָה' איז אין קבלה מרמז צו די לינקע פִּיס וואס דאס איז מרמז צו די בחינה פון מידת 'הוֹד', הֵינֵנו שְׁעַל יְדֵי שִׁיבְטֵל מַעֲצָמוּ בְּחִינַת הוֹדָאֵת בְּנֵי אָדָם דאס מיינט אז דורכדעם וואס דער מענטש וועט מבטל זיין פון זיך די בחינה אז מענטשן זאלן אים לויבן, **בָּהּ יִתְקַן בְּחִינַת הוֹד כְּנִלְטָו** מיט דעם וועט ער מתקן זיין די מידה פון 'הוֹד' ווי אויבענדערמאנט. **הֵי רְצוֹן שְׁנוּכָה לָזָה, אָמֵן.**

י. און דאס איז וואס די פסוק זאגט **'צְפוֹנָה - לְפָנֵי ד'**, אז ווען זיין עבודה איז נאר **'לְפָנֵי ד''** דעמאלסט איז עס **צְפוֹנָה** איז עס מתקן די בחינת 'הוֹד'.

טו. און אזוי שרייבט דער בת עין באריכות אנפאנג פרשת נצבים: **וְהוּוּ נִקְרָא בְּחִינַת תִּיקוּן הוֹד** [און דאס ווערט אנגערופן די בחינה פון תִּיקוּן מִידַת הוֹד], **הֵינֵנו בְּמַה שְׁאִינוּ נֶחֱשָׁב אֲצֵלוֹ הוֹד שֶׁל בְּנֵי אָדָם** [מיט דאס וואס עס ווערט נישט גערעכנט ביי אים וואס מענטשן לויבן אים]. **שִׁיחָו אוֹתוֹ עַל מַעֲשֵׂיו** [אז מען זאל אים לויבן אויף זיינע מעשים], **וּמִהָפֵךְ זֶה שִׁיחָה בְּלִי לֵה כְּנִלְטָו** [און ער דרייט עס איבער אז אלע זיינע מעשים זאלן נאר זיין פארן באשעפער'ס וועגן], **בָּהּ הוּוּ מִתְקַן בְּחִינַת הוֹד** [און מיט דעם איז ער מתקן די בחינת הוֹד].

לזיכוי הרבים: די גליון איז דא צו באקומען וועכנטליך אין טאשער בית המדרש אין בארא פארק.

צו באקומען וועכנטליך די גליון ביי אימייל און צו באקומען טעגליכע שיעורים אין די ספר בת עין שיקט א אימייל צו basayinyomi@gmail.com

נעמט א חלק אין הפצת הגליון און זייט מנדב לעילוי נשמת אייערע קרובים און נאנטע פאר הערות און מנדב זיין נא לפנות Mechonusa@gmail.com